

Díjátadás és lát(vány)lelet

Az év belsőépítésze 2012-ben Fülöp Krisztina és Glavanovics Orsolya

■ A Magyar Építész Kamara Belsőépítészeti Tagozata által odaítélt és a Laki Zrt. által adományozott díj átadására 2013. május 28-án került sor a Magyar Állami Operaház Székely Bertalan-termében.

A reprezentatív helyszínen a díszvendég Halász János kultúráért felelős államtitkár, Fekete György, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke és Ertsey Attila, a Magyar Építész Kamara alelnöke mellett, hogy elismerően szóltak a honi belsőépítészek kimagasló művészi, szakmai teljesítményéről, az iparművészet ezen ágazatának állami és társadalmi megítéléséről is

biztatóan nyilatkoztak. A pillanatnyi túlélési stratégiákat kereső beruházók, tervezők, gyártók, kivitelezők szemszögéből tekintve az elhangzottak inkább ígérvényként értékelődhetnek a legközelebbi jövőre nézve, semmint a jelen általános gazdasági és morális állapotából következtethető helyzetértékelésként.

O. Ecker Judit kamarai tagozatvezetőre, az Év Belsőépítésze díj kezdeményezőjére és Laki Péterre, a díj alapítójára, a Laki Épületszobrász Zrt. elnök-vezérigazgatójára az értékelő szép szavakon felül a kitüntetést tanúsító aranyozott bronz emléklapok és az

**Manninger-villa,
Budapest (külső nézet).
Építész: Tauszig Béla
és Róth Zsigmond /
Manninger Villa,
Budapest (exterior
view). Architects:
Béla Tauszig and
Zsigmond Róth
[1913]**

Fotó: Barakonyi Szabolcs

egymillió forintos jutalom átadása, Finta József, a zsűri elnöke az indoklás várt és a nyertesek megnevezése. A neves építész az értékelésben sem titkolta a döntéshozók dilemmáit a díj odaítélésének kérdésében.

Név szerint Szenes Istvánt és Tompos Lajost emelte ki a címre esélyes tervezőművészek közül, ám hogy mégis Fülöp Krisztina és Glavanovics Orsolya került élre a versengésben, annak több okát is adta. Indoklása egy mondatban ekként összegezhető: a Manninger-villa átalakítása során nem egy hajdani építészeti eredmény újracsomagolása történt, hanem a megváltozott funkció által kikövetelt térformálással, anyag- és színhasználattal, technológiai novumok beépítésével új minőség jött létre – a villából reklámiroda székháza lett.

A kollégák közül legtöbben szállodák enteriőrjeivel pályáztak. Sárosdi-Mádi Krisztina, Lános Áron, Török Bence a Casati Budapest Hotelnél az op-artot a minimalis ötveték, merész színhasználattal, fényeffektusokkal operáltak.

A Lifestyle Hotel Mátra belsőiben a négy évszázad más és más hangulatát teremtette meg Somogyi Pál – négy anyag, négy struktúra, négy szín váltakozik szintenként. A hasonló módon berendezett szobák nem egyformák, például az ágyvégek dekorjánál a feccék nem szállnak kétszer ugyanabban a ritmusban a vezetékre, mint ahogy a valóságban sem.

Bara Ákos, aki egy csupa üveg családi házzal egyedül is pályázott, Horváth Ágnessel és Makó Bernadettel a Hotel Estilon kívül a Burríta bárral és a Padthai bárral, valamint a Drop Shop borkereskedés és borbárral is benevezett.

A tállyai Oroszlános Borhotel esetében Tompos Lajos több társművész bevonásával a klasszikus enteriorképzés eleganciáját vegyítette a modernnel.

Medveczky Kazimir a Park Inn by Radisson Budapest látványos belső tereiről állított ki szépen fényképezett tablókát, egyébként szinte minden fotós és alkalmazott képszerkesztő-grafikus kimagasló szakmai teljesítményt nyújtott. Viszont a szöveges információ sok helyen hiányos volt, ez az oka annak, hogy a pontos címeket – ahol minden előben megtekinthető lenne – e cikkben nem közlöm.

Ha ennyi szálloda nem volna elég, ne feledjük, hogy Fülöp Krisztina a Hungária fürdő szecessziós miliójének átmentésével a Zara Continental Hotel Budapestet varázsolta elő az évtizedek óta csipkerózsika álmát alvó Dohány utcai romházból. A stílusában a múlt század elöt idéző, ám minden ízében 21. századi igényekre tervezett szállóhely kialakítása az alkotótársak példás közreműködésével egy másik írás külön témája lehetne. Az eredmény oly lenyűgöző, hogy Finta József a zsűri döntésének ismertetésekor is megemlékezett erről a pályázati anyagról, azzal a megjegyzéssel, hogy ha nem nevezik a versenybe, a Manninger-villával akkor is nyer a Fülöp–Glavanovics páros. Ez a mondat, a puritánabb szellemű terv dicsérete, rávilágított arra, hogy miért is nem volt igazi esélyük pompázatosabb terveknek, például Szenes

Fülöp Krisztina – Glavanovics Orsolya: Manninger-villa, főlépcsőház (első emeleti rész), Budapest / Krisztina Fülöp – Orsolya Glavanovics: Main staircase at the second floor. Manninger Villa, Budapest

Fülöp Krisztina: A budapesti Manninger-villa lépcsőházának vázlatrajza / Krisztina Fülöp: Sketch for the staircase of Manninger Villa, Budapest

Fotó: Barakonyi Szabolcs

István a Dubaji nemzetközi repülőtéren megépített organikus ihletésű Business fogadótermének, pedig ide készített egy másik variációt is, amelyen Swarovski

kristályok az Ezeregyéjszaka villogó káprázatát idézték fel a légkikötő várótermében.

Talán a Rudas gyógyfürdő felújításával pályázó Jakab Csabának volt némi esélye a díjra – honi beruházó, kevés pénz, semmi gigantománia –, itt viszont a műemlék épület dominanciájáról nehéznek tűnhetett leválasztani a kényelem és higiénia céljait magas technikai színvonalon megvalósító tervezői teljesítményt. Purity homlokzat mögé izgalmas belsőt épített a szerencsi R27 kisvendéglőben Bozsódi Zsolt, míg a budapesti Madarász irodaházban helyet bérlő AquaMart legérdekesebb része a Csövari Linda és Demeter Ágota által kialakított bemutatóterem, mozihangulatot csempész az üzleti világba. A Procter and Gamble-nek tervező Sárosdi-Mádi Krisztina, Lános Áron, Móder Edit alkotta trió organikus formálással igyekezett a természetes anyagok primátusát hirdető cég imázsát erősíteni, míg Ernst Z. András egy másik kozmetikai multi, a L’Oreal akadémia-oktatóközpont friss és elegáns megformálásával kelt versenyre a szépségipar képviselőit.

Lukács Zsófia a Múzsák Templomává alakította a sárospataki volt trinitárius kolostor előadóteremként és kiállítási helyszíneként egyaránt kiválóan működtethető terét, mely a mellette lévő zeneiskolával képez szerves egységet.

F. Kovács Attila zavarba ejtő látványparádéja egy múlt századi iskolai szertár és egy retró hangulatú mai kocsmá keveréke, ahol kiállításokat is rendezhetnek. Iskola néven szórakoztató-, vendéglátó-, művészeti központot valósított meg Budapesten, a Terézvárosban az építész, filmdíszlettervező, belsőépítész, s e terv bővebb ismertetésére – a sokféle téralkotó műfajban meglepő eredményeket felmutató művész személye miatt is – érdemes lenne visszatérni.

A felsorolt választékot látva, már cseppet sem meglepő, hogy végül (a www.kompdesign.hu weboldalon fellelhető alkotópáros) Fülöp Krisztina és Glavanovics Orsolya díjazásáról született konszenzus a döntőnkök körében.

A megbízó persze nem az interneten talált rájuk, a megbízható és megfizethető tervezők híre digitalizált világunkban is szájhagyomány útján és kapcsolatok révén terjed leghatékonyabban. Erre a most elnyert díj

Fülöp Krisztina – Glavanovics Orsolya: Manninger-villa, a beépített tetőtér gerendaszerkezete, Budapest / Krisztina Fülöp – Orsolya Glavanovics: Timber construction at the built-in attic. Manninger Villa, Budapest

csak ráerősít. Azon már meg sem lepődünk, hogy egy kisegyháztól megvásárolt házban Laboratory Ideas néven reklámügynökség működik, inkább az a kuriózum, hogy az átalakítást megrendelő cég magyar tulajdonosi hátterű. Örvendezve ennek a ténynek, és sajnálva, hogy e tudósításban nincs lehetőség a tervezői tevékenység bővebb kifejtésére, lépünk be gyorsan a Budapest II. kerületi Hűvösvölgyi út 52/B szám alatti, Tauszig Béla és Róth Zsigmond építészek által 1913-ban tervezett épületbe, melyet a mai napig Manninger-villaként emlegetnek.

Ha csak erről a házról szólna írásom, akkor „a lépcsőházak háza” címet kapta volna.

Tény, hogy a villa közlekedőtereiben van a bravúr, leginkább a vertikálisoknál. A központi lépcsőtér eleganciája a múltbéli értékeknek nem a pótlásából, hanem azok hasonlóan invenciózus újragondolásából származik, míg a tetőtérbe vezető, térplasztikaként is értelmezhető lépcső inspirálója a fölé nyúló tető szabadon látható ácsszerkezete. A vaskos gerendák geometriája karcsú fémszerkezetté íródott át. A földszinti irodából a pinceszint felé indított vaslemez lépcsősornak szigorúbb vonalvezetését pedig az indokolta,

hogy a tervezők nem akartak konkurálni a festett, stukkódíszes, árkádsoros indító tér díszítettségével.

A villa éke a tárgyalóteremmé átépített zárt erkély ólomüveg ablaksora. Alatta a parapet fűtés csöveit a fölépcsőház korlátpálcáira emlékeztető lamellarendszer takarja, a fehérre mázolt neutrális burkolat felett halvány színű üvegekzettákon át a fény és a kert látványa szűrődik be. Az eredeti burkolatok, ahol felújíthatók voltak, megmaradtak, a fogadótermek gazdagonerezett sűrű márványlapokkal lettek lefedve.

Az irodák berendezését hozott anyagból alakították ki, míg a recepciós pult a mögötte ferden beállított tároló bútorfallal és a konyhaszekrény-sorral egyedi tervezésű mobilis-, illetve beépített bútor. A mesterséges fényforrások és a fényárnyékolók alig érzékelhetően vannak jelen a térben, a színek is visszafogottak.

A szakmai zsűri szerint az Év Belsőépítész 2012 díj pályaművei közül az „egyébként nagyon izgalmas” anyagból a Manninger-villa szellemi finomságával, ízlésével, mesterségbeli tudásával, eleganciájával emelkedett ki.

GYÜRKY ANDRÁS
belsőépítész

Fülöp Krisztina – Glavanovics Orsolya: Manninger-villa, tárgyalóterem ólomüveg ablaksorral, Budapest / Krisztina Fülöp – Orsolya Glavanovics: Boardroom with lead-glass windows. Manninger Villa, Budapest